

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 9.Pf.20.452/2025/7.

A felperes:

felperes

felperes címe.

A felperes képviselője:

Dr. Kalász Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kalász Imre Zsolt ügyvéd)

ügyvéd címe

Az alperes:

Magyar Tudományos Akadémia

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9.

Az alperes képviselője:

dr. Tamási Zoltán kamarai jogtanácsos

1051 Budapest, Nádor utca 7.

A per tárgya: közérdekű adat kiadása

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 64.P.20.850/2025/17.

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000 (kétszázezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Az eljárás illetékmentes.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest, hogy adja ki elektronikus úton a 2020-tól kezdődően kiírt összes, az Akadémiai Ifjúsági Díjjal (továbbiakban: AID) kapcsolatban keletkezett bírálatot, illetve 2020-tól kezdődően az összes Akadémiai Ifjúsági Díj vonatkozásában a bírálók személyét.

[2] Kereseti kérelmét az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésére, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 26. § (1), (2) bekezdésére, 27. § (5), (6) bekezdésére, 28. § (1) bekezdésére, valamint a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény (MTA tv.) 1. § (1) bekezdésére alapította.

[3] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint a kiadni kért adatok olyan személyes adatok, amelyek nem hozhatóak nyilvánosságra. Álláspontja szerint a kérelem teljesítése az Infotv. 27. § (6) bekezdése alapján is megtagadható, mivel, ha

a bírálatok tartalma nyilvánosságra kerül, az veszélyezteti a bírálókat a jövőben a döntések előkészítése (azaz a bírálati folyamat) során álláspontjuk szabad kifejtése alkalmával. Előadta, hogy a bírálat eredményeképpen díjazott, vagy elutasított személyek ugyanúgy a viszonylag szűk tudományos közösség tagjai. A társadalom e rétege sajátos mikrokörnyezet, ahol a bírálók is élnek és dolgoznak, és a bírálatok nyilvánosságra kerülése esetén felmerülhetnek olyan közvetlen és személyes hátrányos következmények, amelyekről való félelem a bírálóknál éppen az álláspontjuk szabad kifejtésének mellőzéséhez vezethet. Állítása szerint, ha a bíráló személye nyilvánosságra kerül, úgy senki nem vállalná a bírálókénti felkérést, ami azt eredményezné, hogy az AID program megszűnne, ez pedig egyértelműen a közérdek sérelmét jelenti.

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy adja ki 2021-től az összes Akadémiai Ifjúsági Díj vonatkozásában a bírálók nevét elektronikus úton a keresetlevélben megjelölt e-mail címére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes részére 100.000 forint perköltséget.

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában rögzítette, hogy az alperes kétségtelenül közfeladatot ellátó szerv, amely az MTA tv. 14. §-ában, illetve az alapszabályában biztosított jogkörében eljárva, a tudományos élet területén dolgozó fiatal kutatók eredményének elismerése érdekében hozta létre a perbeli akadémiai díjat. A díj elnyerésével pénzjutalom is jár, ami az akadémia köztestületi számláját terheli. Egyértelműen következik ezekből a körülményekből az, hogy a díj odaítélése során – a szakmai elismerésen túl – közpénzt adományoznak, továbbá hogy a díj odaítélésében részt vevő bírálóbizottsági tagok közfeladatot ellátó személyek.

[6] Kifejtette, az alperes nem vitatta, hogy kezeli azon közérdekből nyilvános adatokat, a bírálóbizottság tagjainak nevét, amelyek kiadását kéri a felperes. Ezért abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a kiadni kért adat olyan személyes adatnak minősül-e, amely nem hozható nyilvánosságra.

[7] Döntése jogi alapjaként idézte az Infotv. 3. § 6. pontját és 26. § (2) bekezdését. E rendelkezések értelmében közérdekből nyilvános adat a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét, hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli. Közérdekből nyilvános adat a közfeladatot ellátó szerv feladatkörében eljáró személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azok a személyes adatai, amelyek megismerhetőségét a törvény előírja. Utalt arra, hogy a 26. § (2) bekezdése is olyan törvény, amely a közfeladatot ellátó szerv feladatkörében eljáró személy nevének, személyes adatának megismerhetőségét elrendeli. Kiemelte, hogy a nyilvánosság, valamint a közpénzek felhasználásának átláthatósága érdekében az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése a közpénzekre és a nemzeti vagyponra vonatkozó adatokat közérdekű adattá minősítette és ezt a minősítést alkotmányos rangra emelte.

[8] Megítélése szerint következetes a bírói gyakorlat abban, hogy az Infotv. 26. § (2) bekezdése értelmében mindazon személyeknek, akik közpénzen közfeladatot látnak el, számolniuk kell azzal, hogy közérdekű adatigénylés keretében bárki megismerheti a nevüket.

Kifejtette, hogy a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez, illetve a közfeladatot ellátó személyek személyes adatainak védelméhez való jog összeütközése esetén az Infotv. 30. § (5) bekezdése az adatkezelő mérlegelését teszi lehetővé, a megtagadás alapját pedig szűken kell értelmezni, és a közérdekű adat megismerésére irányuló igény teljesítése kizárólag abban az esetben tagadható meg, ha a megtagadás alapjául szolgáló közérdek nagyobb súlyú a közérdekű adat megismerésére irányuló igény teljesítéséhez fűződő közérdeknél. Ezt az alapelvet rögzíti az Alkotmánybíróság 12/2004. (IV. 7.) és a 21/2013. (VII. 19.) AB határozata is. Az AB határozat alapján a közérdekű adatigénylés esetén a közfeladatot ellátó szervek részéről az igényt főszabályként teljesíteni kell, az esetleges kivételeket pedig minden esetben megszorítóan kell alkalmazni.

[9] Nem fogadta el az alperesnek azt a védekezését, miszerint az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése alapján védelemben részesülnek a személyes adatok akkor is, ha azok a bíráló közfeladatának ellátása során keletkeznek. Utalt arra, hogy a következőes bírói gyakorlat szerint közérdekből nyilvános adat a közfeladatot ellátó bírálóbizottság tagjainak a neve. Ezt tartalmazta a Kúria 2017.El.II.J.Gy.P.3. számú „közérdekű adatok kiadásával kapcsolatos perek bírósági gyakorlata” tárgykörében felállított joggyakorlat elemző csoport összefoglaló véleménye is.

[10] Vizsgálta az alperes védekezésének azt az irányát is, amely szerint a közérdekű adat kiadása iránti igény azért tagadható meg, mert az adatok kiadása befolyásolná a bírálóbizottság tagjainak jövőbeni döntését a díj átadásával összefüggően. Utalt arra, hogy az alperesnek kell igazolnia érdekmérlegelésének jogszerűségét.

[11] Abból indult ki, hogy az alperes az írásbeli ellenkérelmében részletesen és konkrétan indokolta, hogy a döntésekben részt vevő személyek véleményének, értékképletének nyilvánossága miként veszélyezteti a befolyásmentes döntés meghozatalát. Hivatkozott a döntés megalapozást szolgáló irat megismerésével összefüggően kialakult alkotmánybírósági gyakorlatra és az úgynevezett négy lépcsős közérdekű tesztre. Ez alapján a következő szempontokat vizsgálta: a döntés megalapozását szolgáló adatnak konkrét döntéshozatali eljáráshoz kell kapcsolódnia (1.), a dokumentum egésze, tartalmától függetlenül nem minősíthető döntést megalapozó adatnak (2.), az adatkezelő nem hivatkozhat úgynevezett „kényelmi szempontokra” (3.), az adatigénylést elutasító döntést tartalmilag indokolni kell (4.), és az eljáró bíróságnak az adatszolgáltatás megtagadás jogcímét és tartalmi indokoltságát az adatigénylés tárgyát képező dokumentum alapján egyaránt vizsgálnia kell (3063/2023. (II. 16.) AB határozat indokolás [21] bekezdés, 3486/2022. (XII. 20.) AB határozat indokolás ([23] bekezdés).

[12] Megállapította, hogy a kiadni kért adatok konkrét döntéshozatali eljáráshoz, a díj odaítéléséhez kapcsolódnak. A teszt második elemét illetően arra a következtetésre jutott, hogy a felperes lényegében az egész bírálatot kérte kiadni. Megállapította, hogy a dokumentumban foglalt adatok összességében a döntés megalapozását szolgáló adatok. Okszerűnek tekintette azt az álláspontot, hogy bármely adat kitakarása ellenére is a bírálat kiadásából következtetés lenne levonható magára a döntési folyamatra, a lényeges és lényegtelen szempontokra, ami veszélyeztetné a döntések megalapozása során a vélemény szabad kifejtését. Kényelmi szempontokra a felek nem hivatkoztak.

[13] A teszt negyedik elemét, a tartalmi vizsgálatot értékelve kiemelte, hogy a belső használatra szánt munkadokumentumok megismerhetőségének a korlátozottsága a befolyástól mentes, különböző szempontok mérlegelését lehetővé tévő döntéshozatali folyamatot védi. Az Alkotmánybíróság a döntés megalapozását szolgáló adatok körében már kimondta, hogy garanciális intézménye a köztisztviselői munka színvonalának és hatékonyságának, hogy a köztisztviselők döntés-előkészítése szabadon, informálisan és a nyilvánosság nyomásától mentesen folyjon. Ezért az akta nyilvánossága a közbülső munkaanyagokra nem, hanem csak a végeredményre vonatkozik. A nyilvánosság korlátozásának célja továbbá, hogy a résztvevők szabadon és részletekbe menően vitázhassanak az egyes előterjesztésekről és az ülésen felmerülő politikai, gazdasági, társadalmi kérdésekről (21/2013. (VII. 19.) AB határozat, indokolás [43] bekezdés).

[14] Mindezek alapján a bíróság a díjat odaítélő bizottsági tagok nevének közlésére mint közérdekből nyilvános adatok kiadására kötelezte az alperest, egyebekben pedig a keresetet elutasította.

[15] A perköltségről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján határozott. A pernyertesség-pervesztesség arányát ^{1/3-2/3} arányban állapította meg az alperes javára.

[16] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatása és a kereset teljes elutasítása érdekében.

[17] Fellebbezését arra alapította egyrészt, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe azt a körülményt a mérlegelésénél, hogy az anonim bírálók szakmai feladatukat nem díjazásért, hanem ingyenesen látják el. Nem alkalmazható így az a bírói gyakorlat, miszerint közpénzből díjazást kapnak, ezért számolniuk kellene a bírálóknak, hogy nevüket bárki megismerheti. Az ítéletben hivatkozott joggyakorlat-elemző csoport közbeszerzési ügyben hozott összefoglaló véleménye nem alkalmazható a tudományos bírálókra, a döntést nem az anonim bírálók hozzák, hanem a Tudományértékelési Elnöki Bizottság (TÉB) díjazásra vonatkozó javaslata alapján az MTA elnöke. Érvelése szerint az elfogulatlan eljárást is biztosító, anonim bírálók nevének a kiadásával közvetlenül is sérülne Magyarország Alaptörvényének X. cikk (3) bekezdésében rögzített tudományos szabadság védelmének alkotmányos értéke.

[18] Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság bár helyesen hivatkozott az Alkotmánybíróság azon döntéseire, amely a döntés megalapozását szolgáló adatok nyilvánosságáról szólt, és az ítélet [89] bekezdésében helyesen állapította meg általánosságban, hogy a díjat odaítélő bizottság tagjainak a neve közérdekből nyilvános adat lehet. Nem alkalmazta azonban ezt a megállapítást a jelen esetre, mely esetben a bírálók tanácskozásukon véleményt alkotnak, de nem ítélik oda a díjat. Kiemelte, hogy a bírálók véleménye csupán első, gyakorlatilag előkészítő lépése a díjazás folyamatának. A TÉB tagjainak neve közérdekből nyilvános adat, ami a nyilvánosság számára ismert és internetes oldalon el is elérhető.

[19] Az alperes azt elismerte, hogy kezeli az előkészítésben részt vevő bírálók adatait, de ezen adatok az ítélet megállapításával szemben nem döntéshozó bírálók adatai, azok nem

közérdekből nyilvánosak. A nyilvánosságtól való védelmük indokolt és szükségszerű. Utalt arra, hogy a bíráló neve személyes adat, amely az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése alapján védelemben részesül akkor is, ha a bíráló közfeladatának ellátása során keletkezett. Mivel a bírálók a bírálati tevékenységre vonatkozó felkérésüket az anonimitásuk megőrzése mellett is ingyenesen vállalták, ezen személyes adatokat az érintett hozzájárulása hiányában, illetve adat nyilvánosságot elrendelő törvényi szabály nélkül nem lehet közérdekű adatigénylés teljesítése keretében megismerhetővé tenni. A nem döntéshozó, hanem az előkészítésben részt vevő bírálók neve nem tartozik az Infotv. 26. § (2) bekezdésének hatálya alá.

[20] Az elsőfokú bíróság továbbá, amennyiben nem fogadta el az azt érintő érvelésüket, hogy a bírálók neve nem közérdekből nyilvános adat, úgy tévesen talált analógiát a jelen ügyben a 12/2004. (IV. 7.), a 21/2013. (VII. 19.) AB határozatok megállapításaival és tévesen nem alkalmazta a pályázatot bíráló szakértő neve tekintetében az Infotv. 27. § (6) bekezdését.

[21] Hivatkozott arra is, hogy a hazai és nemzetközi tudományos pályázati gyakorlatban is a bírálók anonimitásának célja az objektív, szakmai alapú, pártatlan, befolyásolástól mentes döntéshozatal, valamint a bírálók védelme. A bíráló kiválasztásánál figyelembe veszik az összeférhetetlenséget, amely szigorúan szabályozott (például közös publikáció, intézményi kapcsolat, korábbi együttműködés stb. a bíráló és a pályázók között kizáró ok). Ez az eljárás különösen fontos a kisebb tudományos közösségek (tudományterület, ország esetében, mint amilyen a magyar kutatói közösség is.) A legtöbb esetben az anonim szakértők személye a döntési javaslatot hozók számára sem ismertek, hasonlóan a jelen eljárást képező AID pályázathoz, ahol a TÉB számára sem ismert a bíráló személy neve. Ezt a gyakorlatot alkalmazzák Magyarországon az NKFIH/OTKA pályázatoknál, nemzetközi kitekintésben például az ERC és az MSCA (Horizon Europe), a DFG, FWF, UKRI, NCN és számos további Kutatási Alap esetében lévő tudományos pályázatok esetében. Nemzetközi és hazai gyakorlat is megerősíti, hogy a tudományos bírálók anonimitásának a megőrzése a pályázatok független elbírálásának fontos alappillére. Fenntartotta, hogy amennyiben fennáll a lehetőség, hogy a bírálók bármely személyes adata nyilvánosságra kerülhet, vagy ők a bírálati munkájuk kapcsán bármely módon azonosíthatóvá válnak, úgy senki nem vállalná el a bírálókénti felkérést. Ez azt eredményezné, hogy az AID program és számos más pályázat ellehetetlenülne, ami a közérdek egyértelmű sérelmét valósítaná meg.

[22] Kiemelte, hogy a négy lépcsős bírói mérlegelés során a negyedik lépcsőben az Infotv. 30. § (5) bekezdése alapján azt kell vizsgálni, hogy az adott információ (bíráló neve) közlésének megtagadásához vezető közérdek magasabb rendű-e az igény megismeréséhez való érdeknél. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság mérlegelése során indokolatlanul helyezte a felperes igényének közérdekű mivoltát az alperes által kifejtett tudományos közérdek elé. Hangsúlyozta az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdésére hivatkozva, hogy a tudomány szabadságának védelme mint alkotmányos érték kényszerítően indokolja a közérdekű adat kiadásának korlátozását, egyezően az elsőfokú bíróság által hivatkozott 12/2004. (IV. 7.) AB határozattal.

[23] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint annak kell jelentőséget tulajdonítani, hogy az alperes közpénzből gazdálkodik, nem annak, hogy az adott bírálók szakmai feladatukat ingyenesen látják el. A joggyakorlat-elemző csoport összefoglaló véleménye az adott ügyre alkalmazható, mivel a

bírálok személyét érintette a keresete. Az alperes több nemzetközi pályázatra is hivatkozott, azonban nem támasztotta alá, hogy a bírálok személye ne lenne megismerhető az adott országra irányadó közérdekű adatigénylés keretében. Semmilyen formában, semmilyen bizonyítékkal nem támasztotta alá azt a hivatkozását sem, hogy a tudományos bírálok anonimitásának a megőrzése a pályázatok független elbírálásának fontos alappillére. Hivatkozott a Pp. 3. §-ára és 4. §-ára, a 18/2011. (V. 30.) AB határozatra, a BH2012. 9384 számú eseti döntésre, a Kúria Pfv.20.112/2023/5. számú határozatra, valamint a Fővárosi Ítéltábla Pf.20.296/2023/8. számú határozatának indokolási részleteire. Kiemelte ezek alapján, hogy a szabad véleménynyilvánításnak a feltétele az, hogy az egyes információk szabadon hozzáférhetők és elérhetők legyenek. Az alperes nem titkosította, illetve nem tette minősített adattá a kért adatokat, így ki kell adnia. Az alperes ellenkérelmében, illetve fellebbezési kérelme során egyetlen alkalommal sem utalt arra, vagy említette azt, hogy milyen érdekmérlegelést végzett, továbbá nem jelölte meg a konkrét veszélyt sem.

[24] Az alperes észrevételében utalt arra, hogy a felperes a nemzetközi pályázati gyakorlatban elterjedt bíráloi anonimitással összefüggően kifejezetten nem vitatta azt a tényállítást, miszerint a döntés-előkészítésbe bevont tudományos bírálok anonimitásának a megőrzése a pályázatok független elbírálásának fontos alappillére. Ellentétes tényállítást nem tett, ezért kérte, hogy az ítéltábla a Pp. 266. § (1) bekezdése alapján fogadja el az erről szóló állításait további bizonyítás nélkül megállapítható tényként. Hivatkozott a Pp. 266. § (2) bekezdésére is, az általuk hivatkozott pályázati eljárások szabályai nyilvánosak és mindenki számára elérhetőek. Hivatkozott az internetről elérhető nemzetközi pályázati gyakorlatokra, ezek alapján a bírálok neveit legfeljebb csak csoportban hozzák nyilvánosságra, azonban nem rendelik hozzá adott pályázathoz. A tudományos bírálok neve nem nyilvános, viszont a bírálati eredményeket értékelő paneltagok nevei már nyilvánosak. Érvelése szerint a 18/2011. (V. 30.) AB határozatból az ügyre semmilyen következtetés nem vonható le, a Kúria Pfv.20.112/2023/5. számú határozata a kormányulésről készített emlékeztetőről szólt.

[25] A felperes észrevételeiben hangsúlyozta, hogy azt az állítást mindig is vitatta, miszerint a bírálok anonimitásának megőrzése a pályázatok független elbírálásának alappillére, részben ezért is indított pert, kereseti kérelmében kifejezetten szerepelt a bírálok nevének közlése. A hivatkozott nemzetközi gyakorlat nem köztudomású tény, az MSCA pályázat esetén a titoktartás 5 évig áll fenn, és a leírás szerint minden év végén csoportban nyilvánosságra hozzák a szakértők nevét, a szakértő és a javaslat közötti kapcsolatot nem hozzák nyilvánosságra, a DFG honlapján a teljes bírálóbizottság listája tudományterületenként elérhető. Az UKRI és az ERC pályázatoknál sem megfelelően értelmezte az alperes a titoktartást.

[26] Az alperes fellebbezése nem alapos.

[27] Fellebbezés hiányában a Pp. 358. § (5) bekezdése alapján jogerőre emelkedett az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet részben elutasító rendelkezése. Ezt meghaladóan az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelmében bírálta felül azzal, hogy a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezések korlátai között gyakorolta a felülbírálati jogkörét. Ilyen

korlátnak minősültek a fellebbezések indokai, az abban megjelölt eljárási és anyagi jogszabálysértések (Pp. 371. §).

[28] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével és kisebb kiegészítésekkel, pontosításokkal annak indokaival is egyetértett. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a következőket emeli ki.

[29] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg az MTA tv. 1. § (1) bekezdése alapján, hogy az MTA a tudomány támogatásával összefüggően közfeladatot ellátó szerv, amely közfeladatot lát el akkor, amikor a perbeli, pénzjutalommal járó díjat (AID) odaítéli. Ezért az MTA tv. 10. § (4) bekezdésére és az MTA 18/2021. (V. 31.) és 15/2022. (V. 27.) MTA elnöki határozatok (továbbiakban: EH1., EH2.) rendelkezéseire is figyelemmel (EH1. 4. § (1) bekezdés, EH2. 4. § (2) bekezdés) azok a bírálók, bírálóbizottsági tagok, akik a tudományos osztály felkérésére részt vesznek a perbeli díj odaítélésében, az alperes feladatkörében eljáró személyek. Az Infotv. 26. § (2) bekezdése alapján közérdekből nyilvános adat a közfeladatot ellátó szerv feladat és hatáskörében eljáró személy neve, feladatköre. Az elsőfokú bíróság ezért helyesen állapította meg, hogy a bírálók neve az Infotv. 26. § (2) bekezdése értelmében közérdekből nyilvános adat.

[30] Az Infotv. 26. § (2) bekezdésének alkalmazhatósága szempontjából a közfeladat ellátásának van jelentősége és annak, hogy a közfeladatot ellátó szerv feladatkörében eljáró személy nevét a törvény közérdekből nyilvánosnak minősíti. Nem annak, hogy kapnak-e díjazást e közfeladat ellátásáért a közfeladat ellátásában részt vevő személyek, számolniuk kell-e a nevük megismerhetőségével, illetve ők a végső döntés előkészítésében vagy meghozatalában vesznek-e részt. E törvényi minősítés során nem értékelhetők a tudományos szabadság szempontjai, és a nevek mint közérdekből nyilvános adatok esetleges döntést megalapozó jellege sem.

[31] Kétségtelen, hogy a bírálóbizottság tagjainak neve és e feladatuk személyes adat, az adatok e minőségére hivatkozva azonban az adat megismerése nem tagadható meg. Az Infotv. 26. § (2) bekezdésének első fordulata (név, feladatkör) ugyanis éppen e személyes adatok megismerhetőségét teszi lehetővé. Az Infotv. 26. § (2) bekezdésén kívül nincs más törvényre szükség ahhoz, hogy a hatálya alá tartozó közérdekből nyilvános adatnak minősülő személyes adat megismerése iránti kérelem teljesíthető legyen. A kért adat nem a közfeladat ellátása során keletkező személyes adat volt, hanem a közfeladatot ellátó szerv feladatkörében eljáró személy neve. Az alperes nem adott elő egyebekben a bírálók magánszférájával, információs önrendelkezési jogával összefüggő olyan nyomós érvet, amit mérlegelni lehetett volna az információs szabadság jogával szemben. A bírálat tartalmának megismerése, a bírálatban részvétel visszautasítása, ehhez köthetően a tudományos szabadság lehetséges sérelme nem az információs önrendelkezéshez való joggal, hanem a közfeladat ellátásának veszélyeztetésével függ össze és az Infotv. 27. § (5), (6) bekezdése szerinti adatmegtagadási oknál értékelhető.

[32] Az adatok közérdekből nyilvános jellege azonban nem zárta ki, hogy azok megismerése iránti igényt el lehessen utasítani az Infotv. 27. § (6) bekezdésében meghatározott okból.

[33] Az alperes nem csak a bírálati lapok, de a bírálók tekintetében is hivatkozott arra, hogy a döntést megalapozó adat megismerhetősége a közfeladata ellátását veszélyezteti, tartalmát tekintve ugyanazokra az indokokra hivatkozott. A fellebbezésben is azt emelte ki, hogy amennyiben fennáll a lehetőség, hogy a bírálók bármely személyes adata nyilvánosságra kerülhet, vagy ők a bírálati munkájuk kapcsán bármely módon azonosíthatóvá válnak, úgy senki nem vállalná el a bírálókénti felkérést. Ez azt eredményezné, hogy az AID program és számos más pályázat ellehetetlenülne, ami a közérdek egyértelmű sérelmét valósítaná meg.

[34] Az ítéltábla szem előtt tartotta, hogy az adatmegtagadási okra hivatkozás nem lehet formális, a tartalmi megalapozottságát az adatkezelő alperesnek kellett bizonyítania az Infotv. 31. § (2) bekezdésére és a 6/2016. (III. 11.) AB határozat [40] bekezdésében írt indoklására figyelemmel.

[35] Az elsőfokú bíróság a bírálati lapok megismerése iránti kérelmet teljes egészében elutasította. Az elsőfokú bíróság az általa helyesen idézett AB határozatok négy lépcsős tesztjét alkalmazva jogerősen – és egyébiránt okszerűen – fogadta el azt az alperesi érvet a bírálati lapok tekintetében, hogy ezek bármely részének utólagos megismerése akadályozhatná a bírálókat álláspontjuk szabad kifejtésében és ezáltal veszélyeztetné az alperes bírálattal összefüggő közfeladatának ellátását.

[36] Az alperes ugyanakkor nem támasztotta alá tényekkel, bizonyítékokkal azt az állítását, hogy önmagában már az is felfedhetné a bírálatok és a bírálók közötti kapcsolatot és a bíráló álláspontjának szabad kifejtését akadályozó körülményt jelenthetne, ha éves bontásban megismerhetővé válna, hogy kik voltak a bírálóbizottság tagjai. Azt sem, hogy az érintettek már abban az esetben is visszautasítanák a felkérést mikrotársadalmi sajátosságokra, lehetséges konfliktusokra tekintettel, ha csak az lenne utólag megismerhető, hogy az adott évben részt vettek a bírálóbizottsági munkában. Nem voltak ezért ezek a körülmények az adatigény megtagadását megalapozó kényszerítő okként mérlegelhetők az Infotv. 27. § (6) bekezdése és a 30. § (5) bekezdése alapján az információszabadság nyomós érdekével szemben.

[37] E tekintetben az ítéltábla jelentőséget tulajdonított egyrészt a bírálati lapok megismerése iránti igény elutasításának, másrészt pedig az elbírálás elnöki határozatokból és az értékelőlapokból megállapítható folyamatának. E határozatokból az tűnik ki, hogy a díjat évenként ítélik meg (EH1. 2. §, 3. §, EH2. 2. § (5) bekezdés, 3. § (2) bekezdés). A javaslat elbírálása érdekében a tudományos osztály döntése szerint tudományos bizottságot von be (EH1. 4. § (1) bekezdés), illetve a tudományos osztály tagjai vagy külső szakértő bírálókból eseti bírálóbizottságot hoz létre az adott pályázati ciklus idejére, amely legalább három tagból

áll (EH2. 4. § (2) bekezdés). Az értékelőlap kitöltéséről az osztályelnök gondoskodik (EH1. 4. § (1) bekezdés), az értékelőlapot a bírálók értékelik, ezt követően a bírálóbizottság dönt a kapott pályaművek rangsorolásáról (EH2. 4. § (4) bekezdés).

[38] Az ítéltábla hangsúlyozza, hogy az elsőfokú bíróság nem az egyes bírálatok bírálóinak közlésére kötelezte az alperest, hanem csoportosan rendelte el a bírálók nevének közlését. Az értékelőlapok ismerete nélkül és a pályaművek elbírálásának előzőekben kiemelt lépéseire tekintettel nem állapítható meg, hogy a bírálóbizottsági tagság ismerete elegendő lenne ahhoz, hogy következtetni lehessen egy adott bíráló értékelés, rangsorolás során kifejtett személyes álláspontjára. Következésképpen az sem, hogy a bírálót visszatartaná a felkérés elfogadásától, ha a bírálók személye utólag pályázati ciklusonként, azaz évenkénti bontásban megismerhető. Alaptalanul hivatkozott ezért az alperes fellebbezésében arra, hogy a tudományos szabadság biztosítása (Alaptörvény X. cikk) érdekében az általa előadott okból kényszerítően szükséges korlátozni az Infotv. 27. § (6) bekezdése és 30. § (5) bekezdése alapján az információszabadságot.

[39] A bírálók anonimitásának nemzetközi gyakorlatára és arra, hogy ez a nemzetközi tudományos gyakorlat a pályázatok befolyásmentes, objektív elbírálása, a bírálók védelme érdekében szükséges, az alperes csak a fellebbezésében hivatkozott. Ezek új tények, amelyek a Pp. 373. § (2) bekezdése alapján nem vehetők figyelembe. Nem minősülnek a Pp. 266. § (1), (2) bekezdése alapján nem vitatott, és köztudomású tényeknek sem. Abból, hogy egy információ az interneten elérhető, nem következik az, hogy az a Pp. 266. § (2) bekezdése alapján bizonyítás nélkül elfogadható köztudomású tény. A pályázatok elbírálásának tudományos életre nézve speciális garanciális szabályai szintén nem közismertek, nem köztudomású tények. A felperes vitatta, hogy a bírálók anonimitásának utólagos megőrzése is szükséges a pályázatok befolyásmentes elbírálásához.

[40] Az alperes által hivatkozott nemzetközi gyakorlat szerint is van azonban olyan rendszer (MSCA), ahol a bírálók személyét éves összesítésben utólag, a döntés meghozatala után nyilvánosságra lehet hozni. Ebből pedig arra lehet következtetni egyrészt, hogy a pályázatok objektív elbírálása érdekében az anonimitás csak addig lehet szükséges, amíg meg nem születik a döntés. Másrészt arra, hogy az anonimitást utólag legfeljebb a konkrét pályaművek értékelése tekintetében szükséges óvni, éves összesítésben azonban az értékelők személye a nemzetközi tudományos gyakorlat szerint is nyilvánosságra hozható. A nyilvánosság ugyanis a tudományos értékelés átláthatóságát szolgálja.

[41] Előzőekre tekintettel az alperes nem bizonyította az Infotv. 31. § (2) bekezdése ellenére, hogy az általa megjelölt okokból indokoltan tagadta meg a bírálók neveinek mint közérdekből nyilvános adatok közlését a kért, éves bontásban meghatározott módon, ezért az elsőfokú bíróság helyesen döntött az Infotv. 26. § (1) bekezdése alapján az alperes kötelezéséről.

[42] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[43] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az alperest kötelezte a másodfokú eljárás költségeinek viselésére. A felperes másodfokú perköltségét ügyvédi díjmegállapodás alapján kérte megállapítani, az elsőfokú eljárás 2025. március 12-én indult, így az ügyvédi munkadíjra a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendeletet (IM rendelet) kellett alkalmazni. A felperes által az elsőfokú eljárásban csatolt megállapodás alapján a másodfokú eljárásra kikötött ügyvédi munkadíj 200.000 forint volt, ezért az ítéltábla a Pp. 82. § (3) bekezdése és az IM rendelet 2. § (1) bekezdése a) pontja alapján ebben az összegben állapította meg a felperes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségét áfával terhelten, az IM rendelet 4. §-a a kérelem nélküli mérséklés lehetőségét kizárta.

[44] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdés o) pontja alapján illetékmentes.

Budapest, 2025. szeptember 30.

Dr. Hóbl Katalin s. k.

a tanács elnöke

Dr. Istenes Attila s. k.
k.

előadó bíró

Dr. Szabó Csilla s.

bíró